

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دفتر آمار و فناوری اطلاعات

ارزیابی عملکردی

سیستم های اطلاعات بیمارستانی

نمرا با اعلام نتایج ارزیابی مرحله دوم

دکتر حسین ریاضی، دکتر احسان بیطرف، مهندس سیمیه ابدیان

۱۳۹۲

قیمت: رایگان

فهرست مطالب

۴	فهرست نمودارها
۵	تشکر و قدردانی
۵	همکاران
۶	مقدمه
۸	فصل ۱: تاریخچه ظهور نرم افزارهای حوزه بیمارستانی در ایران و ارزیابی آنها
۸	۱-۱. تاریخچه استفاده از نرم افزار در بیمارستانهای کشور
۹	۱-۱-۱. سال های آغازین پس از انقلاب و دهه ۶۰
۱۰	۱-۱-۲. دهه ۷۰. بحار تلخ و شیرین
۱۴	۱-۱-۳. دهه ۸۰. از تحولی در رشد و شکوفایی
۱۴	۱-۱-۴. سال های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲. ظهور تکفا و تکفاب
۱۷	۱-۱-۵. سال های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴
۱۸	۱-۲-۱. اجزای سیستم اطلاعات بیمارستانی
۲۱	۲-۲-۱. اهداف ارزیابی
۲۲	۳-۲-۱. مشکلات ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی
۲۳	۴-۲-۱. فازهای مختلف ارزیابی
۲۵	۵-۲-۱. مطالعات و تجربیات جهانی در حوزه ارزیابی نرم افزارهای سیستم اطلاعات بیمارستانی
۳۳	۳-۱. برنامه ریزی برای اجرای ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی در ایران
۳۶	فصل ۲: ارزیابی عملکردی نرم افزارهای سیستم اطلاعات بیمارستانی
۳۶	۱-۲. تبیین هدف کاربردی ارزیابی
۳۷	۲-۲. فراهم سازی پیش نیازهای انجام ارزیابی نرم افزارهای سیستم اطلاعات بیمارستانی
۳۷	۱-۲-۲. تدوین شاخص های ارزیابی
۴۰	۲-۲-۲. ارتباطات اجزا و نیازمندیهای کاربردی برای آنها
۴۴	۳-۲. دومین مرحله ارزیابی عملکردی سیستم های اطلاعات بیمارستانی
۴۴	۱-۳-۲. شاخص های دومین مرحله ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی
۸۴	۲-۳-۲. دستورالعمل اجرایی بهره برداری از نتیجه ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی
۸۶	۳-۳-۲. نتیجه ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی مرحله دوم
۱۲۲	۴-۳-۲. تصویر گواهی نامه های اعطاشده به ۲۷ محصول شرکت کننده در دومین مرحله ارزیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی (به ترتیب حروف الفبا)
۱۵۱	منابع و مآخذ:

فهرست نمودارها

۱۹	نمودار ۱-۱ : اجزای سیستم اطلاعات بیمارستانی
۴۱	نمودار ۱-۲ : ارتباطات بین اجزای سازمانی
۴۲	نمودار ۲-۲ : ارتباطات بین اجزای سرویس دهنده
۴۳	نمودار ۳-۲ : ارتباطات بین اجزاء سازمانی واجزاء سرویس دهنده

www.ketab.ir

مقدمه

دستیابی تکنولوژی اطلاعات تأثیر عمیقی بر مشاغل مختلف و کاربردهای اجتماعی داشته و این تکنولوژی، هم باعث بهبود کیفیت و هم کاهش هزینه‌های اجرایی مشاغل می‌شود.

امروزه، از سیستم‌های اطلاعاتی در بسیاری از کارهای روزمره استفاده می‌شوند و بسیاری از این سیستم‌ها به خوبی جایگزین روش‌های سنتی دستی شده‌اند. در دهه‌های اخیر، روند گسترش این سیستم‌ها به نحوی سرعت گرفته است که استفاده از این سیستم‌ها را امری اجتناب‌ناپذیر جلوه می‌دهد. فناوری اطلاعات در اکثر حوزه‌ها وارد و باعث تغییرات زیربنایی در آنها شده است که این امر منجر به مهندسی مجدد روش‌های قبلی شده است.

اطلاعات در این عصر اهمیت زیادی یافته است و از سویی، افزایش اطلاعات نیاز به مدیریتی پیچیده‌تر از قبل پیدا کرده است. فناوری اطلاعات برای کمک به مدیریت آسان و درست اطلاعات پیشرفت کرده است و روند توسعه آن نیز مداوم و پُرسرعت می‌باشد.

هر ساله سازمان‌ها و شرکت‌های گوناگون بودجه‌ای را صرف مسایل مربوط به فناوری اطلاعات می‌کنند تا از فواید آن سود برند و از مسیر تکامل عقب نمانند و امکان ادامه حیات در عصر فناوری را داشته باشند.

هر ساله نرم‌افزارهای گوناگونی برای استفاده در کارهای گوناگون و سازمان‌های مختلف وارد بازار جدید فناوری می‌شوند تا این مسیر را هموار تر کنند و این مسئله باعث به وجود آمدن تجارت جدیدی در دهه‌های اخیر شده است. شناخت قابلیت‌های این برنامه‌ها و اسباب این گونه نرم‌افزارها از مسایل مهمی است که سازمان‌ها و مراکز با آن روبرو هستند. وجود استانداردهایی برای این سیستم می‌تواند کمک‌کننده باشد و دارای اهمیت بالا می‌باشد.

برای ارزیابی هر محصول و یا هر سیستمی نیاز است تعریف مشخصی از آن داشته باشیم. سیستم اطلاعات بیمارستانی به عنوان یک سیستم اطلاعاتی^۱ در نظر گرفته می‌شود که این گونه سیستم‌ها به طور معمول وظیفه مدیریت اطلاعات را برعهده دارند که می‌تواند شامل بازخوانی، ذخیره، آنالیز و یا جستجوی انتخابی اطلاعات باشد. سیستم اطلاعات بیمارستانی^۲ یک نظام اطلاعاتی جامع و یکپارچه است که برای مدیریت اطلاعات اداری و بالینی بیمارستان طراحی شده است و اطلاعات موجود در این سیستم، اطلاعات جاری و مرتبط با بیمارستان می‌باشد.

^۱ - Information System

^۲ - Hospital Information System

هر بیمارستان، علاوه بر اینکه به عنوان سازمانی مستقل برای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی محسوب می شود، قوانین بومی و منطقه ای بهداشت و قوانین کشوری بر بیمارستان تأثیر بسیاری می گذارد. به همین دلیل، سیستم های اطلاعات بیمارستانی سیستم های نرم افزاری ای هستند که قوانین محلی و بومی تأثیر بسیاری چه در طراحی و چه در ارزیابی بر آنها می گذارد. از این رو مشاهده می شود که برخی نرم افزارها در جایی از دنیا تولید می شود و به صورت جهان شمولی در کشورهای دیگر استفاده می گردد، ولی در مورد سیستم های اطلاعات بیمارستانی به این صورت نبوده و نمی تواند باشد. به همین علت ارزیابی و ارزشیابی سیستم های اطلاعات بیمارستانی چه برای خرید، سطح بندی و چه برای طراحی می بایست با یک سری استانداردهای بومی انجام پذیرد. این سند به بررسی تاریخچه ظهور سیستم های اطلاعاتی در کشور و مرور مطالعات جهانی در حوزه ارزیابی نرم افزارهای حوزه سلامت، گزارشی پیرامون ارزیابی نرم افزارهای سیستم اطلاعات بیمارستانی داخل کشور با معیارهای عملکردی بومی مورد تأیید وزارت بهداشت ارائه می نماید که به همت دفتر آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صورت پذیرفته است.